

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 2

April 1969

5. årgang

For kvar ein som kallar på Herrens namn skal verta frelst

Rom. 10, 13)

Her i dette ordet blir det ikkje gjort skil på folk, det gjeld *kvar den*. For det er ikkje skil på jøde og grekar, dei har alle same Herren, og han er rik nok for alle som kallar på han, også for deg, same kven og korleis du så er. Skrifta stadsfester også dette, ved at Jesus gjorde ingen skilnad på dei som kom til han anten det var syndarar som toldaren, syndarinna og røvaren eller fine og rettferdige menneske som den unge ráds-herre, Saulus og Nicodemus. Han var og er rik nok for alle, og han kan fullkommen frelsa dei som kjem til Gud ved *Han*. *Kvar ein*, står det i ordet.

Som kallar på Herrens namn.

Kanskje du er ein av dei som går med denne lengt og det ynskje i hjarta ditt å bli frelst? Då finst det berre ein veg som fører dit, og det er å kalla på Herrens namn.

Kva vil det så seia å kalla på Herrens namn? I Bibelen finn me mange døme på det. Først kan me nemna røvaren på krossen. Då han kom til erkjenning av at han var skyldig og leid berre det han hadde fortent, vende han seg til Jesus med denne bøna: «Herre, kom meg ihug når du kjem i ditt rike». Då sa Jesus til

han: «I dag skal du vera med meg i paradís». Det er å kalla på Herrens namn, og me har Jesu vitnemål for at han blei frelst. Du synest nok at det var ikkje mykje han ba om, men han kalla på Jesus og det var nok. Gå du hen og gjer likeeins! Toldaren i templet ba: «Gud vær meg syndaren nådig». Ved denne bøna erkjente han at han var ein syndar og bad Gud om nåde, og Jesus vitna om denne mannen at han gjekk rettferdigjort heim til sitt hus. Her har du eit nytt døme på kva det er å kalla på Herrens namn. Vidare kan me nemna syndarinna i Simons hus. Ho trengde seg gjennom alt som hindra henne for å nå fram til Jesus. Det står ikkje noko om at ho sa eit einaste ord, men ho viste for alle at ho åtte eit hjarta som erkjente, angra og syrgde over si synd og som trudde at Jesus elskar og tok imot syndarar som søkte han. Ho fekk høyra frå Jesu eigen munn: «Gå heim og lev säl, for syndene dine er deg tilgitt». Det er med hjarta du kallar på Herrens namn. Til sist tek me også med den bortkomne sonen. Han vakna opp så han såg synda si og det livet han levde, då vakna lengten etter å bli frelst frå det. Han sto opp og søkte heim til

far, som er eit bilete på Gud. Talen han tenkte på : «Far, eg har synda mot himmelen og mot deg, og er ikkje verd å kallast son din. Men kan eg få vera som ein av leigekarane dine?» den fekk han ikkje høve til å koma med. Far såg han langt borte, kom han imøte, slo armane om halsen hans og kysste han. — Som denne far lengta og venta på denne bortkomme sonen, elskar han og tok imot han, slik er Herren Jesus mot alle syndarar som søker han og kallar på han i sitt hjarta og med sin munn.

For Skrifta seier : Ingen som trur på han, skal verta til skammar.

Denne salige bodskapen blir forkynt for oss liksom for hine. Men det var ikkje alle som lydde fagnabodet, for dei

trudde ikkje det som blei dei forkynt. (Esa. 53, 1—fg.) Den som ikkje trur Gud på hans ord, «det troens ord som vi forkynner», han kjem aldri til å søkja Jesus ved å kalla på Herrens namn. Korleis kan dei kalla på ein som dei ikkje trur på?

Søk Herren medan han er å finna, kalla på han den stund han er nær! Den ugodlege — den som er uten Gud, ufrelst — vende seg frå sin veg og den urettferdige frå sine tankar og vende seg om til Herren, så skal han miskunna han, og til vår Gud, for han skal rikeleg forlata.

Den som høyrer desse orda mine og gjer etter dei, han er lik ein vitug mann, seier Jesus. Prøv det, og du skal finna at Skrifta talar sant.

A. L.

Nådens uforandrelighet — kjenskap til synde-elendigheten

Rosenius sitt svar til en venn, som twiler på sitt barnekår.

Elskede venn! Herren trøste, styrke og glede ditt hjerte i alt som anfekter deg.

.... Du sier i ditt brev, at du frykter for at vi skal holde deg for bedre enn du er, tro at du er en kristen, og så er du det kanske ikke.

Men derfor vil jeg ikke innrømme, at jeg holder deg for bedre enn du er. Jeg vet at vi er bare synd og skam i oss selv, at vort hjerte er en giftkilde, og er av naturen ikke bedre enn hos de verste fiender, tyrkere og kjettere. «Men av nåde er. I frelse, ved troen, og det ikke av eder selv, det er en Guds gave». Ak, de kjære hellige, hva for undere de er! At du sier du frykter for at du ingen kristen er! Og jeg, som tenkte at det

var bare jeg som lider av denne frykt! Denne anfektelse er ikke ukjent for meg Hvor ofte må jeg ikke føle denne skrekkelige frykt: Jeg går jo for, og lar andre holde meg for en kristen, og så er jeg så ussel, jammerlig og elendig Ja, jeg sier så ofte som du: Om noen så hvordan jeg er, så ville ingen holde meg for en kristen. Hva skal vi så gjøre? Ak, vi arme syndere! Vi får lov å hvile på nåden i Guds hjerte, på nåden i Kristus, på den fromhet, ynde, renhet som han er for oss, og overfor Gud. Der må vi holde oss. Det kan også de elendige.

Men verre var det om vi hadde den motsatte klage, at andre tenkte ille om oss, som heller ikke er så sjeldan. Gud fylle våre hjerter med troens lys og fred i Kristus! Når Kristus forklares for

Bladet Lov og Evangelium

Utgjevarpoststad : Stord
 Red. Amund Lid, tlf. 75 Norhsund
 Eksp. : M. Skumsnes, Horneland
 Stord. Postgiro : 42887, Stord
S. Botnens Boktrykkeri, Stord
 Bladet blir sendt gratis til alle
 som sender eksp. namn og adr.
 Blair halde oppে med frivilj. gáver
Norsk Luthersk Lekmannsmisj. :
 Formann. Olav A. Dahl,
 boks 95, Stord. Tlf. 69
 Kass.. Sverre Bøhn, Norheimsund
 postgiro nr. 68213
 Bankgiro . Vikøy Sparebank
 Norheimsund 10093/955

oss, da blir alle ting så godt, så lett og så klart. — Jeg tenker ofte på din en-somhet. Den som kunne være hos deg og dele den åndelige gave. Men Her-ren selv, den gode hyrde, han er hos deg. Merker du ikke det? Som oftest er det skjult, men stundom nokså, åpenbart. En-ten det nå er lyst eller mørkt, surt, bit-tert eller sött, så lat aldri Satan ta den-

ne hovedtrøst fra deg, at du i det dyre-bare og evigt gjeldende blod har en lø-sepeng, enda om dine synder var tusen ganger større og værre. For Gud selv er død, og det gjelder mye mere. Så ve-derstyggelig kan aldri synden gjøre deg, at ikke din renhet, skjønhet og velbehag i Kristus langt overgår all din synd. Der-for er du velbehagelig for Guds øyne. «Vi er gjort rene i ham, som kjærkom-men er». Dette er viktig å komme ihu, nemlig at du ikke bare er frigjort fra dine synder, men også at du er yndig og kjær i Guds øyne. Han elsker deg, ser på deg, omgåes med deg, som det er så merkelig står skrevet hos profeten : — «Liksom en brudgom gleder seg over bruden, således skal også din Gud glede seg over deg». Og om ikke fornuft og følelse sier slik, så gjelder da Guds ord tusen ganger mer. Dette ønsker jeg hjertelig at du kan holde fast ved. Og da er alt vel, for av troen kommer kjær-lighet, og kjærighet er lovens fylde.

Stokholm, 9. april 1848.

Hjelp de unge til bevist liv i Gud

Av Knut Røttedal

(Fortsettelse fra forrige nr.)

Barnas stilling til Gud før dåpen.

Har vi for alvor tenkt over disse spørsmålene og søkt å få klarhet i denne viktige saken? Jeg er redd mange av oss må erkjenne at vi har ofret lite tanke og studium på disse spørsmålene. Men jeg vet spørsmålet lever i mange foreldres hjerter, og det er særdeles aktuelt for mange som arbeider blant de unge.

Før vi søker å gi svar på disse spør-

målene, er det naturlig og nødvendig å stille et par andre spørsmål : *Hva er synd? Og hvordan er det naturlige menneskes forhold til Gud?* Den alminnelige forståelsen er at synd er overtredelse av Guds bud. Det er gjorte gjerninger som er imot Guds vilje. Og det er visseleg sant. «Synd er lovovertredelse». 1. Johs. 3, 4. Men begrenser man synd til det at en gjør noe som er imot Guds bud, da fører det med seg at de som intet ondt har gjort, de er syndfrie og uskyldige. Og det er vel det synet

som har fått uttrykk i de alminnelig brukte ordene: «Det uskyldige barnets», «de uskyldige små», «uskyldige som barn i mors liv».

Med hensyn til gjerningssynder er det innlysende at et nyfødt barn er syndfritt og rent. Men er det Guds syn og Guds ords vitnesbyrd at barna er rene og syndfrie fordi de ikke har gjort synd? Menneskefølelser og menneskemeninger må ikke forme svaret for oss på dette viktige spørsmålet.

Kun Guds eget ord kan gi oss rett svar på spørsmålet om barna er syndfrie og rene for ham. La oss så høre Guds vitnesbyrd i Skriften om dette :: «Hva er et menneske at han skulle være ren, og en som er født av en kvinne at han skulle være rettferdig!» Job. 15, 14. «Kunne det bare komme en ren av en uren! Ikke en!» Job. 14, 4. «Den ugodlige er avveket fra mors liv av, De som taler løgn, farer vill fra mors liv av.» Esa. 48, 8.

Men intet sted tales så klart om den medfødte syndefordervelse som i Salme 51. Først bekjenner David sine overtrødelser og misgjerninger, *det han har gjort*: «Hva ondt er i dine øyne har jeg gjort.» Men i vers 7 taler han om *det han har arvet*, om sin medfødte synd, om selve syndens rot: «Se, i misgjerning er jeg født, og i synd har min mor unnfanget meg.»

Med dette har han sagt: Jeg var i synd allerede den gang jeg fødtes. Ja, like fra den stund da jeg ble unnfanget i mors liv, fra min første tilværelse var jeg en synder.

Om dette skriftordet sier Luther: — «Det er en stor visdom å vite at der intet godt er i oss, men idel synd, at vi ikke tenker eller taler så ringe om synden som de, der sier at synden intet annet er enn ord, gjerninger og tanker

som er imot Gud slov. Vil du etter denne salmen betegne rett hva synd er, så må du si at alt det er synd som blir født av far og mor, også før den tid mennesket på grunn av sin alder kan handle, tale eller tenke. Av sådan ond rot kan intet godt for Gud vokse fram.»

Jeg tenker vi må innrømme at det meste av vår tanke og tale om synd kommer inn under det som Luther kaller: «å tale ringe om synd». Altså at synden bare består i tanker, ord og gjetninger. Luther sier videre «Av den villfarelsen at man ikke forstår hva synd er, oppstår ennå en annen villfarelse: at man heller ikke forstår hva nåde er.»

Kan ikke disse siterte Guds ord hjelpe oss til å se den stilling det naturlige menneske står i til Gud? Det finnes ikke et Guds ord om at slik vi kom ut av mors liv, er vi rene og uskyldige. Nei, ordet sier at barnet er et syndig menneskebarn.

Guds ords vitnesbyrd blir stadfestet av erfaringen. Syndenaturen kommer meget snart til syne i barna i iltre skrik, i trassig motstand, i egenkjærighet, i missunnelse når andre får noe de synest er bedre enn det de selv fikk osv. Ingen som har hatt med barn å gjøre, vil unngå å se det vi her har nevnt. De vil vel heller ikke nekte at barna arver sine foreldres sinnelag og natur.

Er arvesynden fordømmelsesårsak?

Eller blir noen fordømt for noe han ikke har gjort? Har ikke Gud gitt oss sin hellige lov, og er ikke overtredelse av Guds bud synd og dermed fordømmelsesårsak? Hvorfor gav Gud oss sin lov? Var det forat der skulle bli synd i verden?

Nei, aldeles ikke. Synden og den syndige menneskeslekt var i verden lenge

før loven kom. I Rom. 5, 13 står : «Vel var der synd i verden før loven kom.»

Synden er i menneskehjertet før en møter budet og overtreder det.: Således var det i menneskeslektens barndomstid fra Adam til Moses, han som mottok Guds lov av Guds hånd.

Således er det i menneskelivets barndomstid, fra fødseleen til en med forstanden kan ta imot Guds ord og bli kjent med Guds vilje.

Det ligger da nær å spørre med Galat. 1, 19 : «Hva skulle da loven være til?» Og der svares,: «Den ble føyet til for overtredelsenes skyld.» Eller som Bugge oversetter : «For å fremkalle overtredelsene ble loven føyet til.»

Altså den synd som bodde i hjertet, blir kalt fram til erkjennelse ved loven. «Loven kom til forat fallet skulle bli stort.» Rom. 5, 20.

Vi består av slikt syndig stoff, er runnet av slik syndig rot at «av den kan intet godt for Gud vokse fram». Paulus vitner også om dette og sier : «I meg, det er i mitt kjød, bor intet godt.» Rom. 7, 18. Den stilling hadde han vært i fra fødselen av.

Paulus mener ikke at fra barndommen av var alt i ham godt, men så var det blitt fortrentg og utryddet, og nå var der intet godt. Nei, slik var hans stilling til fra fødselen av. I det lille barnet bor.

«Det godt. Jesus sier : «Det som er født av kjød, er kjød.» Johs. 3, 6. Paulus sier : «Vi var alle av naturen vredens barn liksom de andre.» — Efes. 2, 3. Det heter ikke : «Vi ble vredens barn» ved vår syndige vandring, ved fristelse vi ga vetter for. Nei, «vi er vredens barn».

Det er som før nevnt kjent nok at syndenaturen er i barnet, og den kommer til syne så snart barnet kan gi uttrykk

ved bevegelser, lyd og ord. Barnet arvet foreldrene. En arver legemsbygning, ansiktsfarge og uttrykk. Man kan kjenne barn på foreldrene. Ja, hva er det som ikke arves? Man kan endog forstå hvem som er barnets far ved å undersøke en drope av farens og barnets blod.

Like visst som det er samme slags kjøt i barnets legeme som i foreldrene, like visst er det samme slags syndige natur. Om Adam står det skrevet : «Han fikk en sønn i sin lignelse, etter sitt billede.» 1. Moseb. 5, 3. Og slik har det fortsatt i Adams ætt. Den syndige Adam kunne ikke avle hellige barn. Vi fødes av syndig sæd og kommer til verden som syndige mennesker.

Vi gjentar nå spørsmålet : Er arvesynd en fordømmelsesårsak?

Det er antakelig kjent at det spørsmålet blir besvart med et avgjort *nei*, av verdens folk og endog av en del troende mennesker. Men disse troende og verden har hver sin begrunnelse for sitt svar.

Verdens folk sier : Man kan ikke ha noe ansvar for det man ikke har gjort. En kan ikke hjelpe for at en er av syndig sæd og har en syndig, vond natur. Det synes så rett og sant dette. En kan ikke ha ansvar for det som andre har påført en.

Men det burde dog være klart at ansvarsløsheten forbedrer ikke stoffet vi er av. Ansvarsløsheten frir oss ikke ut av den stilling vi er i. Selv om det var slik at vi ikke har ansvar for vår syndighet, så er vi alikevel syndige og får ta følgene av det.

Et eksempel kan muligens belyse det. En mann har fått en alvorlig smittsom sykdom. Han fikk den på reise eller i et selskap. Han har intet ansvar for at han

fikk denne sykdomen. Men sykdomen har han til tross for at han ikke har ansvar for at han fikk den. Og sykdommen fører han likevisst i døden som om han med vilje hadde pådratt seg den.

Blant de kristne er der også dem som har det synet og kommer med den påstanden og læren at arvesynden er ikke fordømmelsesårsak. De lærer at de små barna hører Gud til i kraft av forsoningen i Kristus. Kristus er stedfortredende ved sin fødsel likeså vel som ved sitt liv og sin død. Hans fødsel av hellig særfri gjør fra dom over den syndige sæd. Derfor hører alle barn Guds rike til inntil de synder bevisst og med vilje og går bort fra Gud.

De som lærer dette, innrømmer at barna har syndig natur. De har arvesynd etter foreldrene fra Adams fall av. Men Jesus har opprettet det som Adam har forbrutt. Og så sier man: Der står jo skrevet: «Synden tilregnes ikke hvor der ingen lov er.» Rom. 5, 13. Men vi får ikke fram sannheten ved å rive et ord ut av dets sammenheng.

Der står videre i v. 14: «Men allikevel hersket døden fra Adam til Moses også over dem som ikke syndet i likhet med Adams overtredelse». Adam syndet mot et Guds bud: «Treet til kunnskap om godt og ondt må du ikke ete av, for på den dag du eter av det, skal du visselig dø.» 1. Mosebok 3, 17. I tiden fra Adam til Moses syndet ikke menneskene mot Guds bud i likhet med Adam. Loven var ikke gitt, budet hadde de ikke møtt. Det var menneskeslektens barndomstid.

De hadde ikke syndet i likhet med Adam, står her. Deres synd var deres arv og utbrudd av den syndenatur som de hadde arvet. Når det så står: «Synden tilregnes ikke hvor der ingen lov er», så burde vel alle i denne tid blitt frelst. For eksempel folket i vanflommens tid,

Sodomas innbyggere, Farao og hans hær, Kain, Ismael, Esau, for å nevne enkelte personer. Men de ble ikke frelst. Guds dom rammet dem.

Det skjedde som det står: «Men allikevel hersket døden fra Adam til Moses også over dem som ikke syndet i likhet med Adams overtredelse.»

Denne menneskeslektens barndomstid eller de forhold som er skildret for oss i disse versene som er sitert, er et bilde på hvordan tilstanden er når en er syndig uten å ha møtt Guds bud, og har gjort synd. Adam fikk dødsdom for sin gjerning. Og den samme dom fikk alle de andre for sin stilling, den de hadde arvet fra Adam.

Her bør vi også være oppmerksom på at den tunge dommen som her er kalt døden, det er ikke tilintetgjørelse eller utryddelse, nei, det er *adskillelse*. Synden gjør skilsmisse mellom synderen og Gud. Og det ligger nær å si: der er ingen forskjell på *gjort synd* og *arvesynd* med hensyn til å dra over seg dødsdom dvs. å bli skilt fra Gud.

Jo, der er den forskjell at en gjerning er bare som en gren på det dårlige treuet. Fordi jeg er syndig, hviler dødsdomen over meg, skjønt synd som overtredelse av bud ikke kan tilregnes meg. Altå er det ikke først de enkelte synder som fører over meg skilsmisse fra Gud men min arvede syndighet har ført meg inn i denne stillingen.

Jeg er født til verden ikke i samfunn med Gud, men skilt fra Gud, som et fortapt menneske. Så er Jesus det eneste håpet for *alle* fortapte. «Menneskesønnen er kommet for å søke og frelse det som var fortapt.» Luk. 19, 10.

Fordømmelsen er kommet over alle mennesker ved Adams fall. Frelse er brakt i stand for alle mennesker, barn og voksne, ved Kristus. Men den blir

dem til personlig frelse først når de tar imot den.

Guds frelsemiddel for barnet.

Når det gjelder småbarn, spebarn, så kan vi ikke tale til dem. De kan ikke ta imot noe budskap hverken om synd eller nåde. Etter det vi før har sett av Guds ord, er de ikke i livssamfunn med Jesus. På grunn av at de er av syndig sæd og har sin arv og sin del og lodd i Adams fall er de under dommen.

Skal nå disse barna vente med å komme inn i samfunne tmed Jesus til de kommer til skjels år og alder? Vente til vi kan tale til dem og bli forstått av dem? Er det Guds vilje at disse som Kristus har fullbrakt frelse for, skal gå til de blir voksne, dvs. en tredjedel av sin levetid, før de kan bli frelst?

Nei, Gud skje lov! «La de små barn komme til meg!» Han har gitt oss et nådemiddel hvorved han tar barna inn i sitt rike og gir dem evig liv. Nådemidlet er den hellige dåp. La oss se litt på denne Guds ordning og vilje til å ta barna inn i sitt rike.

I den gamle pakt befalte Guds Israels folk å gjøre barna til medlemmer av Guds folk ved omskjærelsen når de var åtte dager gamle. I den nye pakt har han gitt oss dåpen hvorved vi skal få barna inn i Guds rike. I Koll. 2, 11—12 blir dåpen kalt «Kristi omskjærelse»: I ble omskåret med en omskjærelse som ikke er gjort med hender ved avkledningen av kjødets legeme ved Kristi omskjærelse, idet I ble begravet med ham i dåpen».

Til Noa sa Gud: «Gå inn i arken, du og hele ditt hus.» 1. Moseb. 7, 1. I 1. Pet. 3,20 er arken stilt fram som et bilde på dåpen. «Den gang da Guds langmodighet ventet i Noahs dager, mens arken ble bygd, i hvilken åtte sjeler ble

frelst ved vann, det som nå frelser oss i sitt motbillede dåpen».

Når Noa fikk befalingen om å ta hele familien med seg inn i Arken, så er det selvsagt at hadde han hatt et spebarn, så hadde han tatt det med. Vi har fått Jesu dåp som arken er et forbillede på, og tar med takk til Gud våre barn inn i Guds rike gjennom dåpen.

Vi minnes Peters tale på pinsedag og stiller oss lydige til formaningen: «Enhver av eder la seg døpe på Jesu Kristi navn til syndernes forlatelse, så skal I få den Hellige Ånds gave! For løftet hører eder til og eders barn». Ap.gj. 2, 38—39.

Guds rike som var lovet fedrene, var nå kommet. Så sier den Hellige And gjennom Peter: «Gå inn, la eder døpe, dere og barna deres! Jesus sa: «La de små barn komme til meg, hindre dem ikke! For Guds rike hører slike til. Sanelig sier jeg eder: Den som ikke tar imot Guds rike som et lite barn, han skal ingenlunde komme inn i det.» Mark. 10, 14—15.

Her er det aldeles klart at Jesus har noe som han vil gi barna, og at det er Guds rike. Det må vel også være klart at de små kan ta imot Guds rike når Jesus kaller dem til seg for å gi dem det. Enda mere klart blir det når Jesus stiller barna fram som rette mottakere. Han sier jo: «Den som ikke tar imot Guds rike som et lite barn, han skal ingenlunde komme inn i det.» Merk også at her taler Jesus om å komme inn i Guds rike. De som lærer at barna er i Guds rike slik som de er når de fødes inn i verden, slik de er av naturen, lærer stikk mot Jesu lære.

Jesus lærer at barna og de som blir som barn, er skikket til å gå inn i Guds rike. Dermed burde det være utenfor all tvil at et menneske oppdrages ikke til å komme inn i Guds rike, men det fødes

inn i riket. Jesus sa : «Uten at noen blir født av vann og And, kan han ikke komme inn i Guds rike.» Johs. 3, 5

Det er helt naturlig og sikkert rett å lese disse Jesu ord om å komme inn i Guds rike i sammenheng : «Den som ikke tar imot Guds rike som et lite barn, han skal ingenlunde komme inn i det. Det som er født av kjød, er kjød.»

«Kjød og blod kan ikke arve Guds rike». 1. Kor. 15, 50. «Uten at noen blir født av vann og Ånd, kan han ikke komme inn i Guds rike.» «Omvend eder, og enhver av eder la seg døpe — for løftet hører eder til og eders barn». Og enda sier man at der i Guds ord ikke er tale om å døpe barn. Man kan fristes til her å si som Jesus sa : «Har I aldri lest i skriftene?» Matt. 21, 42.

Et syndig meneskebarn av Adams ætt og natur som er utenfor livssamfunnet med Gud, blir ved vann og ånd ført inn i Guds rike, inn i Guds nådes samfunn. «Så mange som er døpte til Kristus, har iført seg Kristus». Galat. 3, 27. Ved dåpen er et menneske delaktiggjort i Jesu stedfortredende død. «Vet I ikke at alle som ble døpt til Kristus, er døpt til hans død?» Rom. 6, 3.

Ved dåpen er et menneske delaktiggjort i Jesu stedfortredende oppstandelse. «I ble begravet med ham i dåpen, og i den ble I og oppreist med ham ved troen på Guds kraft, som oppreiste ham fra de døde.» Kol. 2, 12.

Ved dåpen har et menneske fått avtvettet sine synder. «Og nå, hva bier du etter. Stå opp og la deg døpe og få avtvettet dine synder.» Ap.gj. 22, 16.

I vår barnelærdom er Skriftens lære om hva dåpen gir, uttrykt således : «Dåpen virker syndenes forlatelse, frelser fra døden og djevelen og gir alle dem den evige salighet som tror det slik som Guds ord og løfter lyder.»

Hele min fornuft reiser seg til tvil og protest mot at Gud skal kunne gi så store ting gjennom dåpen. Og helt ufattelig er det at små barn kan ta imot Guds rike på denne måten og gå over fra døden til livet, tre inn i livssamfunn med Jesus og som en kvist på treet få sin livssuft fra ham.

Så står jeg da på valg mellom min fornuft og Guds ord, mellom min begrensede forstand og Guds ufattelige visdom. Men jeg bøyer meg for Guds ord, og tror han kan bruke de midler han velger og utføre med dem mer enn jeg kan forstå.

Ja, jeg bøyer meg for Guds ord og takker med glede for nådemidlet og hans vidunderlige frelsesvei for oss. Den veien vi nå kan stige inn på så snart vi er født til verden. Gud har således gjort det mulig for oss å få leve hele vårt liv i samfunn med Gud.

De små som er døpt, er ført inn i Guds rike. De små som ikke er døpt, er utnfor Guds rike. Mange foreldre vanvører nådemidlet eller lever i den villfarelse at barna trenger ikke å komme inn, de er i riket.

Man har ofte spurt om et udøpt barn som dør, går fortapt. På det spørsmålet mener vi å ha rett til å svare med Jesu ord : «Det er ikke eders himmelske Faderst vilje at et eneste av disse små skal gå fortapt». Matt. 18, 14. Om han har gitt oss et nådemiddel, så er ikke han som midleren bundet til et nådemiddel med sin frelsesgave. Men hva ansvar de har som har anledning til å døpe sine barn, men hindrer de små fra å komme inn i livssamfunnet med sin frelser, vil vi ikke kunne forstå eller forklare på denne side av graven.

Fortsettelse neste nr.

Å gli ut

(Salme 73, 2)

Men jeg, nær hadde mine føtter snublet, på lite nær var mine trin glidd ut.

I vår tid, da der arbeides så mye på å viske ut skillelinjene mellom det som er sant og falskt, er faren for de sanne troende til å gli ut stor. Derfor vil jeg her forsøke å rette dem en hjelpende hånd.

Bibelen som Gud har gitt oss, den kan vi sammenlikne med et kart over et stort landskap. Skal vi få oversyn over dette «landskapet» som Bibelen viser oss, da må vi føres omkring etter Bibelens anvisning, og betrakte landet, folket som bor der, og deres liv og skikker.

Undersøker vi dem nøyne gjennem Bibelen, da vil vi finne at verden er delt i tre ulike riker: denne verdens rike, lovens rike og nådens rike. Disse riker er ulike i språk, styremåte og levevis, så de lever som fremmede og utlendinger overfor hverandre.

Her bør vi merke oss, at i vår tid arbeider mange på å viske lovens rike ut av kartet. Noen sier at loven er opphevret i Kristus, andre at der finnes bare to riker — verdens rike og Guds rike. — Loven er nok opphevret som frelsesveg, da Kristus er kommet som verdens frelser, og likeså seremonialloven som var gitt som et forbillede på Kristus som skulle komme. Men Guds hellige lov står ennå fast og finnes fremdeles i Skriften. Jesus sier selv at han kom ikke for å oppheve loven, men for å oppfylle den. Så de som ikke rekner med at der finnes et lovrike, de står nett i fare for å rekne det for Guds rike og ende der, og de vil alle bli bedratt. Som fariseeren i templet vil de rekne bare med seg selv, eller det verk Gud har gjort i og gjen nem dem ved sitt ord, og det kaller Bi-

belen for egenrettferdighet — som er under forbannelsen.

Så vil et spørsmål melde seg for oss: Hva for et av disse tre riker hører du og jeg hjemme i?

Hvorledes kan vi finne ut hvor vi hører hjemme? Når vi møter en som er fremmed og undres på hvor han er fra, da finner vi det ut av dialekten eller språket han taler, for hver landsdel har sin dialekt og hvert land sitt eget språk. Slik er det også i Andens rike. Disse tre riker har hver sin And, og forstår og taler hvert sitt språk. I verdens rike er det verden eller tiden sin ånd som styrer, og i loven sitt rike er det lovens ånd som hersker, medens det i nådens rike er den Hellige Ånd — barnekårets ånd. Derfor står det skrevet: Prøv åndene, om de er av Gud. Her har Gud gitt oss noen som har fått gave til å prøve åndene.

En har sagt: Si meg hvem du omgåes og jeg skal si deg hvem du er. Du er ikke lenge sammen med et menneske før du finner ut om han hører hjemme i verdens rike, for han har verdens ånd og sinn og taler verdens språk. Da er det verre å kjenne dem som lever og bor i lovens rike, i alle fall for noen av dem. Serlig de som arbeider intenst i Guds rike, både ved forkynnelse av Guds ord og i arbeid for misjonens sak. De kan og være nidkjære for vekkelse, men som oftest fører vekkelsen bare til omvendelse fra verden og inn i lovens rike. Dette er nok vanskelig å forstå for andre enn dem som har vært i lovriket og er kommet over i nåderiket.

Dialekten som tales i lovriket kjennes på ordene *vi må*, *vi må bekjenne*, *vi må ville*, *vi må be*, *vi må tro*, *vi må være ydmyke*, *vi må ta imot*, *vi må ha samfunn* og *vi må ofre osv.* De som lever, der går runt personen jeg eller vi og fester seg helst med det *vi må* eller *bur-*

de gjøre eller ikke gjøre, være eller ikke være. Legg merke til hvor ofte ordene jeg, vi og må burde komme igjen i deres tanker, vitnesbyrd og forkynnelse.

Men i nådens rike lyder en helt annen dialekt. Vi er frelst, vi tror, vi har i Jesus alt som tjener til liv og guds frykt, vi har en stedfortreder ved Guds side, vi har en daglig full syndernes forlatelse i Jesus, i Jesu blod har vi frimodighet. — Her er Jesus sentrumet for alt det vi tror og har, og ordet om det han har gjort og er for oss. Der synger de av hjerte: Alt det vi treng for himmel og jord er gøymt i det eine ord — Jesus.

Men for dem som lever i dette nådens rike er faren stor for å gli tilbake til lovriket. Det kan du se ved å lese Galaterbrevet. Det er vel vanskelig for noen hver av oss å tro at forkynnelse av Guds ord kan føre et Guds barn inn under loven igjen, men i Galateerbrevet ser vi at en blandingsforkynnelse av lov og evangelium førte til at de falt ut av nåden og ble skilt fra Jesus. Og i Korint førte en slik forkynnelse til at de fikk et annet evangelium, en annen Jesus og en annen ånd, enn apostelen og Bibelen forkynte, og hjertene deres ble vendt bort fra den enfoldige troskapen mot Kristus. 2. or. 11, 1—4. Vi ser her hvor sterkt Paulus advarer mot dette, som fører tilbake til lovriket og inn under forbannelsen.

Her vil jeg be leseren om å være våken, for i en tid som vår da Kananspråket blir mer og mer sjeldent å høre, da er faren særlig stor. Guds ord forteller at det skal komme en tid da en

reiser fra landsende til landsende uten å få høre dette språket.

I 2. Moseeb. 30, 6—8 tales der om at i nåderiket er et alter som kalles for røkofferalteret. At det er et alter der vi møter Gud ved våre bønner, det ser vi av Openb. 5, 8: «Og da de tok boken falt de .4 eldste ned for lammet, hver med sine harper og med gullskåler fulle av røkelse, som er de helliges bønner.» La min bønn gjelde som røkelse for ditt åsyn, ber salmisten i Sal. 141, 2. «Og røken av røkelsen steg opp fra engelens hånd, opp for Gud med de helliges bønner.» Openb. 8, 4.

Dette alter hadde en lampe som skulle tennes morgen og kveld. Det vil si at dagen skulle begynne med bønn og slutte med bønn, for om morgenens å ruste seg for dagen og om kvelden for å legge av alt hos Gud. Duften av røkelsen skulle bli i huset hele dagen. Gud tillater at noe av denne duft blir igjen i vårt hus.

Hvordan står det til med oss her ?

Skulle du som leser dette være en av dem som har glidt bort fra dette alter, da er ikke denne hellige duft i ditt hus. Gjør som Asaf, som lot seg lede av Gud tilbake til det han hadde falt fra. Denne hellige duft følger alltid en rett beder. Guds barnets kledning dufter alltid av renhet.

For vi er Kristi vellukt for Gud, blant dem som blir frelst, og blant dem som går fortapt. 2. Kr. 2,15.

Ole Rolfsnes.

Jesus taler til de salige, børgerne av Guds rike

Matt. 5, 1—12. — Av Øyvind Andersen. (Avskrift av lydband.)

De to første ordene i dette, vers en til to, blir ofte kalt evangelistens innledningsord til Bergprekenen. Vers tre til tolv blir da gjerne kalt Jesu innledningsord til selve talen. Begge deler er utvilsomt en riktig betegnelse. Men vi skal være opmerksomme på at det vi kaller evangelistens innledningsord, det er alltså et Guds ord til oss om Bergprekenen. Det tidfester den og det gir oss adressen for denne talen. Og vi skal da være klar over at det hører med til Guds ord til oss at denne talen både skal tidfestes og at den skal ha en nøyaktig adresse.

Når det gjelder tidspunktet, blir det ofte sagt at denne prekenen ble holdt ved begynnelsen av Jesu virke. Det kommer naturligvis av at den står langt fremme i Matteus evangeliet. Men legger en nøyne merke til det, blir en klar over at denne talen er slett ikke holdt ved begynnelsen av Jesu offentlige virksomhet. Det mest sannsynlige er at det har gått to år av Jesu virke — alltså to tredjedeler av den — i alle fall har det gått halvannet år.

Og ofte blir den kalt en programtale, som Jesus har holdt ved begynnelsen av sitt virke. Den siste betegnelsen vet jeg ikke om jeg kan underskrive i det hele tatt. Man må i hvertfall da definere hva man mener med en programtale. — Hvis man mener det som man vanligvis tenker på, et program som Jesus skulle utføre, da passer denne talen slett ikke til en slik betegnelse. Visst nok sier Jesus i denne talen, at han er kommet — ikke for å avskaffe — men for å oppfylle loven og profetene, men betegnel-

sen programtale passer allikevel dårlig i dette ords vanlige mening. Derimot er det en annen tale av Jesus som den passer godt på. Det er en tale som Jesus holdt i Nasarets synagoge allerede før han begynte sin offentlige virksomhet, før han flyttet til Kapernaum. Der sier Jesus: Jeg er kommet for å forkynne at fanger skal få frihet, sette undertrykte i frihet, at blinde skal få syn, forkynne evangeliet for fattige, forkynne at velbehagelig år fra Herren — og der stanser han midt i en setning. Denne talen er et sitat fra profeten. Jesus leser — det var foreskrevet at dette ordet skulle leses — og det var nettopp derfor Jesus var der fremme for å lese det i synagogen. Men til alles forundring stopper han før han er ferdig etter deres mening, stopper midt i en setning, leverer bokrullen, som da blir rullet sammen, til synagogeforstanderen, setter seg, som skikken var, for å tale. Det står hos profeten: Forkynn et velbehagelig år fra Herren og en hevnens dag fra vår Gud. Det siste tar Jesus ikke med i denne talen av den grunn at det skal han gjøre når han kommer igjen. Han kommer igjen for å dømme levende og døde. Men da Jesus kom, da kom han ikke for å dømme — som det også står i Johs. evangeliets tredje kapittel, at han kom ikke for å dømme verden, men for at verden skulle bli frelst ved ham. Og så sier han at han er kommet for å sette fanger i frihet, undertrykte i frihet, for å gi blinde syn, for å forkynne evangeliet for fattige, for å forkynne et velbehagelig år fra Herren.

Dette velbehagelige år, det var jubel-

året. Hvert syvende år var et sabbatsår, det syvende sabbatsår var et jubelår, da blir altså hvert ni og førtiende år et jubelår. I jubelåret skulle all pantsatt eiendom leveres tilbake, all gjeld skulle strykes, de som hadde dødsdom på seg og var i fristedene skulle være fri dommen o.s.v. Det er en illustrasjon på det som kommer til oss med Jesus Kristus. Guds Sønn ble menneske for å gjøre oss fri fra vårt syndeansvar, slik som vi ble minnet om til å begynne med her. Jesu program; det er å gjøre oss fri, det er å gjøre oss frelst, i enhver henseende frelst fra vår synd, fra Guds dom, i enhver henseende opprette det som skal til for at vi skal få være Guds barn. Der har du Jesu program hvis vi skal snakke om det i ordets vanlige mening.

Bergprekenen er en tale der Jesus taler til sine troende, det ser vi av adressen her. Jeg skal komme litt tilbake til den. Det er en tale om de kristnes liv og ferd og meget annet i forbindelse med de kristne. Når det gjelder denne tidfestelsen, så er den ikke i ordets vanlige mening kronologisk bestemt. Det er en tidfelstelse og ikke på vanlig kronologisk måte. Det står at da Jesus så folket gikk han opp i fjellet. Og spør vi hvilket folk det var han så, finner vi svaret i kapittel fire like foran. Meget folk fulgte ham, står det. I fra fire, tolv og ut kapittel fire får vi en ganske generell skildring av Jesu virke. Der skildres summarisk det som delvis blir tatt opp hver for seg i det følgende. Matteus er systematikeren fremfor noen. Det hører med til det Gud skal bruke ham til og hans måte å gi oss evangeliet

på. Det er lite og ikke tatt kronologiske hensyn i Matteus evangeliet. Tingene fortelles uten hensyn til deres tidsrekkefølge — bortsett da fra at det naturligvis fortelles om Jeesu fødsel og barndom først, hans død og opstandelse og det som følger med det til lsutt. Men i skildringen av Jesu liv og virke, er det meget lite tatt hensyn til det vi kaller tidsrekkefølge. Og når Matteus nå skal gi et billede, det vil si Guds ord gi oss en skildring av Jesu virke, begynner det med en læremessig fremstilling ved å referere i sammenheng en tale av Jesus Denne talen har Jesus holdt på den tida folk fulgte ham fra alle kanter, ikke bare fra selve Palestina, men fra Dekapolis byene — det er ti byer som ligger i Øst-Jordan-landet. — Deka betyr ti og pollus betyr by. Dekapolis betyr bokstavelig tibylene. De sto direkte under romersk overhøyhet. De var ikke knyttet til det vanlige styre i de landene de lå, derfor ble de nevnt spesielt. Og de lå også ganske langt fra hverandre disse Dekapolis-byene. Folk fra dem, fra Øst-Jordan-landet, folk fra Syria, folk fra den Syroføniske dalen hen imot Middelhavet, folk fra alle kanter så vel som fra Palestina samlet seg om Jesus, fortelles det i kapittel fire. Og vi har i slutten av kapittel fire en karakteristikk av Jesu virke som det artet seg da alt var på det høyeste, før motstanden for alvor begynte å gjøre seg gjeldende. Og det er å regne fra halvannet til to år etter Jesus begynte sin offentlige virksomhet. Det var da Jesus så folket han gikk opp i fjellet Han ville nå avsides fra disse skogene. Det var noe han skulle si en bestemt flokk, som vi her hører. Da han hadde satt seg kom hans disipler til ham og han opplot sin munn. Det er altså noe viktig han vil si. Uttrykket «han opplot sin munn», det betyr vel at han brukte sin stemme så de kunne høre, men det er ikke det det står for.

(Meir.)